

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно і телебачення**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Кіно-, Телережисура**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми

02 «Культура і мистецтво»

021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(вказуються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри кіно і телебачення Лупій Ярослав Васильович	050-650-61-65	yarly_46@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Кіно-, Телережисура - це дисципліна, що виконує важливе завдання підготовки сучасних кіно-теле фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати глибокі творчі, виробничі і теоретичні знання з практичними навичками в галузі сучасної кіно-телеіндустрії, ініціативно і творчо діяти за новітніх ринкових умов.

Метою вивчення курсу «Кіно-, Телережисура» є забезпечення поглиблених знань і творчого опанування способів створення аудіовізуальної, конкурентоздатної кінотелепродукції у сфері культури і мистецтва України.

Здобувачі вищої освіти набувають навички творчого створення самостійного і нетенденційного екранного твору на важливі життєві проблеми суспільства, та вироблення високих ідеалів гуманітарної політики і їх відтворення в аудіовізуальних роботах, що і є головними цілями навчальної дисципліни.

Формування творчої особистості режисера, його громадської та естетичної позиції; виховання у майбутнього кіно-, телережисера, оператора, телеведучого ідейно-творчого підходу до реалізації обраної теми; виховання якостей лідера мистецького колективу і педагога.

Передумови для вивчення дисципліни є короткий курс вступу до вивчення кіно-, телережисури, а також освоєння компонентів загальної підготовки – «Історії світового мистецтва» та «Історії української культури», оскільки сама природа і сфера аудіовізуального мистецтва обіймає і синтезує в собі всі мистецькі різновиди.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Кіно-, Телережисура» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК6. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кінотелевиробництва.

ЗК8. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Навички виконання завдання згідно класифікатора професій аудіовізуальної сфери.

ЗК14. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК3. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК4. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.

ФК5. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК7. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК9. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну, режисерську, операторську, звукорежисерську, телеведучу діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

- ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.
- ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.
- ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.
- ФК17. Здатність до складання і реалізації планів складнопостановочних фільмів.

Навчальна дисципліна «Кіно-, Телережисура» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

- ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
- ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.
- ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.
- ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.
- ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.
- ПРН19. Сприймати новітні концепції в сфері аудіовізуального мистецтва та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями в своїй виконавській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Кіно-, Телережисура» та його структуру, особливості його норм та інституцій.
2. Описувати: конкретні календарно-постановочні плани створення аудіовізуального твору різноманітних жанрів, знати технологію правильного застосовувати порядку створення літературного, режисерського сценарію, та їх продукування.

Уміння:

3. Уміння професійно орієнтуватися в процесах виробництва аудіовізуального твору.

Навички:

4. Упорядковувати набуті знання кіно-, телережисури у вигляді виконання індивідуальних завдань.
5. Аргументовано обговорити та пояснити індивідуально творчу режисерську концепцію фільму або телепрограми.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова

17	510	28 / 28	14 / 14	42 / 42	1	1 / 2	Обов'язкова
----	-----	---------	---------	---------	---	-------	-------------

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр 1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак.	сам. роб.	
Тема 1. Фольклорні обряди, як основа сучасних дійових видовищ.	12	4	2	6
Тема 2. Простір як фізична реальність видовища. Простір в кіно і на телебаченні.	12	4	2	6
Тема 3. Вертепні видовища в Україні, як прообраз кіно.	12	4	2	6
Тема 4. Режисура, як професія.	12	4	2	6
Тема 5. Театр, рухома фотографія, кінематограф, телебачення – класифікація сучасних видовищ.	12	4	2	6
Тема 6. Документальна і постановочна режисура. Компонента професії.	12	4	2	6
Тема 7. Літературний сценарій і кіносценарій.	12	4	2	6
Усього годин	84	28	14	42
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

Семестр 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак.	сам. роб.	
Тема 1. Колір, світло, звук, рух, темп, ритм у кадрі.	12	4	2	6
Тема 2. Крупний, середній та загальний плани. Деталь.	12	4	2	6
Тема 3. Точка зору і ракурс.	12	4	2	6
Тема 4. Наїзд, від'їзд, панорами.	12	4	2	6

Тема 5. Форма та зміст.	12	4	2	6
Тема 6. Сюжет і фабула.	12	4	2	6
Тема 7. Конфлікт.	12	4	2	6
Усього годин	84	28	14	42
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Кіно-, Телережисура» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів, сценаріїв тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Семестр 1

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Фольклорні обряди, як основа сучасних дійових видовищ. Історичний ракурс видовищ. Народні обряди, вірування, природа. Функції видовищ. Роди видовищ: обрядово-ритуальні, спортивні, мистецькі та балаганні. Реферат (завдання) «Опишіть і проаналізуйте обраний вами сучасний фольклорний обряд»	6

2	<p>Тема 2. Простір як фізична реальність видовища. Простір в кіно і на телебаченні. Простір в кіно і на телебаченні. <u>Реферат «Простір і час в мистецтві кіно»</u></p>	6
3	<p>Тема 3. Вертепні видовища в Україні, як прообраз кіно. Вертепні шопки, Кінотеатр в різдвяній коробці в двох ярусах – верхній духовний, біблійний, нижній мирський, повсякденний. Театр Образцова. <u>Реферат «Аналіз українських вертепних дійств епохи козацького барокко»</u></p>	6
4	<p>Тема 4. Режисура, як професія. Режисура як вид художньої творчості. Принципи співпраці режисера з учасниками творчого і виробничого процесів. Режисура і театр В. Шекспіра Режисура в сферах аудіовізуальних мистецтв. <u>Реферат «Значення монологів в драматичних творах В.Шекспіра»</u></p>	6
5	<p>Тема 5. Театр, рухома фотографія, кінематограф, телебачення – класифікація сучасних видовищ. Класифікація сучасних видовищ. Фото-фільм. Структура, характерні риси фото-фільму. Термінологія, мова режисера, як образне поняття. Техногенність вимог кіно і телебачення і поняття «екранність». Здатність творчого задуму до реалізації в різних аудіовізуальних сферах. «Латерна магіка». <u>Реферат» Характерні види і ознаки сучасного фотофільму»</u></p>	6
6	<p>Тема 6. Документальна і постановочна режисура. Компонента професії. Громадські функції кіно і телебачення. Буква документу і фактажу. Д. Вертов «Кінооко». Мок'юментарі. Види і жанри ігрового кіно. Видовища візуальних розваг. <u>Реферат «Візуальне видовище і його використання в документалістиці»</u></p>	6
7	<p>Тема 7. Літературний сценарій і кіносценарій. Літературний сценарій – жанр літератури чи жанр кіномистецтва? Визначення ступеню “кінематографічності” літературного твору. Тема, ідея, зміст – відповідність глядацькому очікуванню. Аналіз драматичних ситуацій. Визначення стилю та стилістики Визначення його відповідності екранному втіленню. <u>Реферат «Кіносценарій, як елемент вербальної творчості»</u></p>	6

	Всього	42
--	---------------	-----------

Семестр 2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	<p>Тема 1. Колір, світло, звук, рух, темп, ритм у кадрі. Рух актора, об'єкта в кадрі. Світло та тінь в кадрі. Колір і тональність, як засоби виразності кадру. Темп та ритм як часові характеристики кадру. Крупний, середній та загальні плани – специфічне режисерське бачення події. Деталь, як виразний елемент кадру. Реферат «Колір і тональність, як засоби виразності кадру»</p>	6
2	<p>Тема 2. Крупний, середній та загальний плани. Деталь. Деталь. Принципи монтажу за Л. Кулешовим. Засоби створення атмосфери фільму при використанні крупності кадру. Реферат « Принципи монтажу за рухом в телевізійній трансляції футбольного матчу»</p>	6
3	<p>Тема 3. Точка зору і ракурс. Ракурс, як точка зору. Образність ракурсу. Ракурс, як авторський погляд на об'єкт. Наїзд, від'їзд, панорама. Спроможності рухомої та нерухомої камери. Реферат «Створення атмосфери статичного кадру»</p>	6
4	<p>Тема 4. Наїзд, від'їзд, панорами. Умови виразності нерухомого та рухомого кадру. Трансфокатор. Види панорам – горизонтальна, вертикальна, діагональна, кругова. Цілі використання панорамних зйомок. Час та простір в кадрі. Реферат «Час і простір в ігровому кіно»</p>	6

5	<p>Тема 5. Форма та зміст кінотвору. Структура. Стилїстика. Композиція. Жанри. <u>Реферат «Стилїстика поетичного фїльму»</u></p>	6
6	<p>Тема 6. Сюжет і фабула. Фабула і сюжет з точки зору режисера. Фабула, як ряд подїй за хронологїчним розвитком, конкретна історія. Сюжет – внутрішній зміст фабули, її образне трактування. Фабула – засіб, сюжет – мета будь-якого художнього твору. <u>Реферат « Архітектонїка сценарію ігрового фїльму»</u></p>	6
7	<p>Тема 7. Конфлікт. Конфлікт – взаємодія об'єктів, що мають протилежні цілі, або несумісні засоби досягнення цих цілей. Конфлікт, як боротьба протиріч. Загальний конфлікт. Центральний конфлікт як кульмінація. <u>Реферат «Розвиток дії фїльму – конфлікт. Кульмінація» (на прикладах)</u></p>	6
Всього		42

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисциплїни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

Питання до іспиту

1. Визначення режисури, як мистецтва створення видовища.
2. Фотонариси, його характерні ознаки.
3. Етапи роботи над ігровим фїльмом.

4. Функції сучасного телебачення.
5. Художній образ, як засіб відображення дійсності.
6. Природа і функції видовищних мистецтв.
7. Принцип рівноваги в композиції кадру ігрового фільму.
8. Виробничі етапи створення відеофільму.
9. Види та жанри сучасного аудіовізуального твору.
10. Дія як умова створення екранного образу.
11. Призначення творчої заявки літературного сценарію.
12. Мізансцена в театрі та в художньому фільмі.
13. Зйомка об'єктів, що швидко рухаються. Монтаж за рухом.
14. Тема та ідея в аудіовізуальному творі.
15. Етапи виникнення режисури, як професії.
16. Документальна і постановочна режисура в мистецтві.
17. Технологія виробництва екранного твору.
18. Мультимедійні технології, їх значення і застосування в сучасному аудіовізуальному просторі.
19. Сценарій, як літературна основа режисури.
20. Етапи роботи над документальним фільмом-спостереження.
21. Складові створення художнього образу в ігровому фільмі, їх причинні взаємозв'язки.
22. Розкадровка екранного твору.
23. Загальне і відмінне в сприйнятті театрального, кінематографічного і телевізійного видовищ.
24. Система умовностей як художній засіб в ігровому фільмі.
25. Фольклорні обряди як основа сучасних дійових видовищ.
26. План, кадр, спосіб зйомки.
27. Жанр поетичного кіно.
28. Кадр, його зміст та ритм.
29. Синтетична природа аудіовізуального мистецтва.
30. Асоціативні зв'язки як вихідні моменти творчості.
31. Типи асоціацій на прикладах аудіовізуальних творів.
32. Етапи роботи над режисерським сценарієм художнього фільму.
33. Метафори та їх утворення. Види метафор.
34. Особливості сприйняття інформаційної програми на телеекрані.
35. Взаємодія основного драматургічного конфлікту в композиції фільму.
36. Етапи розвитку мови екранних мистецтв.
37. Види «віртуальної реальності».
38. Режисерський сценарій. Функції плану, його види.
39. Характерні риси телебачення в системі мистецтв.
40. Простір як фізична реальність видовища.
41. Простір і час в кіно.

42. Творчий задум. Характерні особливості.
43. Екранна і мультимедійна культура, як частина загальноосвітньої культури.
44. Літературний сценарій, це вид літератури чи мистецтва кіно? Поясніть чому? Розробка сюжету.
45. Композиція і колір в системі виражальних засобів екранного твору.
46. Особливості жанру вестерна в кіно.
47. Екранна мова як знакова система. Що таке «символ»?
48. Режисер як організатор творчого процесу.
49. Термінологічно мовні поняття в аудіовізуальних творах.
50. Основні елементи сюжетної побудови екранного твору.
51. Кадр як основа аудіовізуального твору. Кадр телевізійний.

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

Підсумковий контроль, в т.ч. курсова аудіовізуальна робота екзамен / залік	50
Всього балів	100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FХ – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	

60-63 (4)	Е		
35-59 (3)	Ех	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	Е		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Горпенко В.Г. Пластика фільму. Київ : Мистецтво, 1984.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1986 – 1995. Київ : КІНО-КОЛО, 2005. 464 с.
4. Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. Київ : Рад. письменник, 1990. 416 с.
5. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ : Абрис, 1999.
6. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
7. Загданский Е.П. От мысли к образу. 2-е изд. Київ : Мистецтво, 1990. 161 с.
8. Левчук Т., Ілляшенко В. Кінорежисура. Київ, 1981.
9. Кісін В.Б. Із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999.
10. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ: Із творчої спадщини. Київ : Видавничий дім "КМ Academia", 1999. 268 с
11. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
12. Миславский В. Н. Кино в Украине (1896 - 1921). Факты. Фильмы. Имена. Харьков : Торгсинг, 2005. 576 с.
13. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
14. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. Київ : Глобус-Прес, 2009. 432 с.
15. Мітта О.Н. Кіно між раєм і пеклом. М. : Підкова, 2000.
16. Садуль Ж. Всеобщая история кино. М. : Искусство, 1982.
17. Скуратівський В. Екранні процеси в соціокультурних процесах ХХ сторіччя Київ : Мистецтво, 1998.
18. Тарковський А. Закарбований час. Київ : Альтекспрес, 2011. 268 с.
19. Тримбач С. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця : ГЛОБУС-ПРЕС, 2007. 796 с.

20. Фількевич Г.М. Співдружність муз. Театр – музика – кіно : монографія. Київ : Київськ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. 76 с.
21. Цвіркунов В. В. Сюжет (деякі питання теорії). Київ : Вид-во АН УРСР, 1963.
22. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ : Мистецтво, 1964. 149 с.
23. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
24. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с.
25. Яковець А.В. Телевізійна журналістика. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
26. Лупий Я.В., Нагайцев А.Е. Не бедный мальчик Онегин, а добрый приятель поэта. Вариант экранизации романа в стихах. Одесса : Астропринт, 2008.
27. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі : монографія. Київ : Щек, 2008.
28. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011.— 391 с.Бібліогр.: с.385–389.
29. Миславський В. Кіно словник. Харківський державний університет мистецтв, 2007.
30. Фелліні Ф. Робити фільм. – М., 1984.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 25.08.2023).
2. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua> (дата звернення: 25.08.2023).
3. Безкоштовна бібліотека підручників. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-149.html> (дата звернення: 25.08.2023).